

ንእንኩሰባዊ ገዛኢ ዓወት፡ ንህዝቢ ኤርትራ ዘሕፍር መርድእ ሞት ስርዓተ ትምህርቲ፡-

“ሎሚ ዓመት 2,296 ተመሃሮ ካብ ኮለጃት ተመሪቑ”። እዚ ብረቡዕ 7 ነሐሴ 2024 ካብ ዝወጸ፡ መበል 33 ዓመት ቁ 293 ጋዜጣ ሓዳስ ኤርትራ ዝተወሰደ ኣርእስተ ዜና እዩ። ኤርትራ ሃገር‘ምበር ወረዳ ኣይኮነትን። እቲ ህዝቢ ድማ ልዕሊ 9 ብሄራት ዘለውዎ ብሚሊዮናት ዝቐጸር ህዝብታት‘ምበር ናይ ሓደ ወረዳ ህዝቢ ኣይኮነን። እተን ኣመሪቓን ዝበሃላ ዘለዋ ኮለጃት ከኣ በቲ ንገዛእ ርእሱ መንግስቲ’የ ኢሉ ዝገልጽ እንኩሰባዊ ስርዓት ዝውነና ትካላት‘ምበር፡ ናይ ብሕቲ ኮለጃት ኣይኮናን።

በዚ መሰረት ሽዱሽተ ኮለጃት 2,296 ተመሃሮ ኣመሪቓን ከበሃል እንከሎ እንታይ የመልከት? ምዕባሌ ስርዓተ ትምህርቲ’ዶ ወይስ ውድቀት? ኣብ’ተን ዝማዕበላ ኣብ ምዕራባዊ ዓለም ዝርከባ ሃገራት ከይከድና፡ ኣብ ቀረባ ጎሬባብትና ብፍላይ ከኣ እንኩሰባዊ ገዛኢ ኤርትራ ብድሕረትን ድኽነትን ከወራዘየለን ዝስማዕ ሃገራት፡ ብመንግስቲ ካብ ዝውነና ኮለጃትን ዩኒቨርሲቲታት ጥራሕ ዘይኮነ፡ ካብ ሓንቲ ናይ ብሕቲ ኮለጅ ዓመታዊ ብውሕዱ ካብ ሰለስተ ክሳብ ሓመሽተ ሽሕ ተመሃሮ ኣብ ዝምረቕሉ ወቐቲ፡ 6 ኮለጃት ኤርትራ 2,296 ተመሃሮ ኣመሪቓን ዝብል ዜና ምስማዕ የሰንብድ። ብመደብ ንህዝብታት ኤርትራ ንምድንቋር ይስራሕ ከም ዘሎ የረጋግጽ።

እቲ ዜና ቀጺሉ “ኣብ ዝተፈላለያ ከባቢታት ዝርከባ ሽዱሽተ ኮለጃት ሃገርና ሎሚ ዓመት ካብ 13 ሓምሌ ክሳብ 3 ነሐሴ 2024 ኣብ ዘካየዳሉ ስነ-ስርዓት ምረቓ 2,296 ተመሃሮ ብናይ ድሕረ ምረቓ፡ ዲግሪን ዲፕሎማን ከምኡ’ውን ብቀዳማይ ዲግሪን ዲፕሎማን ኣመሪቓን”። “በዚ መሰረት ኮለጅ ንግድን ማሕበራዊ ስነ-ፍልጠትን 736 ተመሃሮ ብዲግሪን ዲፕሎማን፤ ኮለጅ ሕርሻ ሓመልማሎ 350 ብዲግሪን ዲፕሎማን፤ ኮለጅ ምህንድስናን ተክኖሎጂን ማይ ነፍሒ 381 ብዲግሪን ዲፕሎማን፤ ኮለጅ ሕክምናን ስነ-ፍልጠት ጥዕናን ኦሮታ 275 ብናይ ድሕረ ምረቓ ዲግሪ፡ ቀዳማይ ዲግሪን ዲፕሎማን፤ ኮለጅ ስነ-ፍልጠት ማይ ነፍሒ 260 ብዲግሪ፤ ኮለጅ ምድላው መማህራን ኣስመራ ድማ 294 ብናይ ድሕረ ምረቓን ዲፕሎማን ኣመሪቓን ኣለዋ” ዝብል ኣስፊሩ ይርከብ።

ኣብ ትሕቲ ዝንቡዕ ናይ ምምሃርን ምስትምህራን ፖሊሲ፡ ኣብ ትሕቲ ዝተበሃልካዮ ግበር ናይ ራዕዲ ኣገዛዝኣን ዓሚቕ ድኽነትን ዝነብር ስነ-ኣእምሮ፡ ሞያዊ ክብርን ግቡእ ክፍሊትን ብዘይረኽቡ መማህራን ዝወሃብ ትምህርቲ ጽፋናን ዓይነታውን ውጽኢት ከም ዘይርከብ እሙን’ዩ። ኣብ ዓቕን ወይ ብዝሒ ናይ’ቶም ተመሃሮ መሰረት ገቢርና እንተገምጊምና ከኣ፡ ሃገርና ኤርትራ ካብ ሃገራት ዘይኮነ፡ ካብ ናይ ብሕቲ ትካላት ትምህርቲ ንኢሳ ምህላዋ ንምርዳእ ይከኣል። እቲ ዝተባህለ 2,296 ናብ’ተን ሽዱሽተ ኮለጃት ምስ እንካፍሎ ነፍስ ወከፍ ኮለጅ 382 ተመሃሮ ኣመሪቓ ኣላ ማለት’ዩ።

ሓንቲ ኮለጅ ናይ ክልተ፡ ሰለስተ ድዩ ሓመሽተ ዓመት ዝወስድ ዓይነታት ትምህርቲ ዝተኸታተሉ፡ ዓመታዊ ክልተ ሽሕን ልዕሊኡን ተመሃሮ ክትቅበል፡ ክትምህርን ከተመርቕን ይግባእ ነይሩ። ግን ከኣ ኣይኮነን። ነፍስ ወከፍ ሓላፍነት ዝስመዖ ኤርትራዊ ዜጋ ድማ፡ ከምኡ ዘይኮነሉ ምኽንያት፡ ካብ ቁጠባዊ ዓቕሚ ምንኣስ ድዩ? ጽበት ኮለጃት ድዩ? ዋሕዲ መማህራን ድዩ? ተመሃሮ ስለዘየለው ድዩ? ወይስ እንኩሰባዊ ዘቤታዊ ጸላኢ ዝኸተሎ ዘሎ ቀታሊ ትውልዲ ዝኾነ ፖሊሲ ዝብል ሕቶ ብምልዓል ክግምግም፡ ክትንትን ምስጢሩ ብመረዳእታ ክፈልጥ’ሞ ንምቕያሩ ብሕራነ ክቃለስ ይግባእ።

ደሞክራሲያዊ ግንባር ሓድነት ኤርትራ (ደግሓኤ) ነቶም ተመሪቑዎ ዝበሃሉ ዘለው ተመሃሮ፡ ኣብ’ቲ ኮለጃት ኣብ ጉዳይ ማሕበራዊ መንባብሮኦም ከመይ ጸኒሖም፡ ዝተዋህቦም ትምህርቲ ኣብ ኣተሓሳስባኦም ዓይነታዊ ለውጢ ዘምጽእ ድዩ ኣይኮነን

ዝብል ገምጋምን ሚዛንን ንግታቶም ገዲፉ፡ እንቋዕ ናብ'ዚ ኣብቀዓኩም እንቋዕ ሓጎስኩም ይብሎም። ብሃገር ደረጃ እሞ ካብ ሹዱሽተ ኮለጃት 2,296 ተመሃሮ ኣመሪቕና ዝብል ዜና ግን ንህዝቢታት ኤርትራ ዘሕፍር መርድእ ውድቀት ስርዓተ ትምህርቲ'ዩ። ደግሓኤ እዚ ውድቀት'ዚ ካብ ቁጠባዊ ዓቕሚ ምንኣስ፣ ጽበት ኮለጃት፣ ሕጽረት መሳለጥያ፣ ዋሕዲ መማህራን ዘይኮነ፡ እንኩሰባዊ ገዛኢ ንህዝቢ ከም ህዝቢ ብኹሉ ሸነኹ ናይ ምድቓቕ፡ ምድካይ፡ ምብትታን ብመደብ ካብ ዝሓዞ ጸረ-ህዝቢ ፖሊሲ ዝብገስ'ዩ ዝብል ጽኑዕ እምነት ኣለዎ።

እዚ ጸረ-ህዝቢ ፖሊሲ'ዚ ናይ ግድን ክቕየር ኣለዎ። እቲ ፖሊሲ ክቕየር ድማ በዓል ቤት ናይ'ቲ ፖሊሲ ዝኾነ ገዛኢ፡ በተሓሳስባን ብተግባርን ክውገድ ኣለዎ። ካብ እንኩሰባዊ ገዛኢ ዝምንጩ ጸረ-ህዝቢ ፖሊሲ ምልላይን ምኹናንን ቀዳማይ ስጉምቲ'ዩ። እንኩሰባዊ ስርዓት ምስ ኩሉ ጸረ-ህዝቢ ኣተሓሳስባኡን ፖሊሲታቱን ብምውጋድ፡ ዝሓሸን ዝማዕበለን ስርዓተ ትምህርቲ ክህልወና ምግባር ናይ መወዳእታ ሸቶ ክኸውን ይግባእ።

ደሞክራሲያዊ ግንባር ሓድነት ኤርትራ (ደግሓኤ)

16 ነሐሴ 2024